

DECEMBER
1. 1. T. 1. 1. 1.
2. 1. 1. 1. 1.
3. 1. 1. 1. 1.
4. 1. 1. 1. 1.
5. 1. 1. 1. 1.
6. 1. 1. 1. 1.
7. 1. 1. 1. 1.
8. 1. 1. 1. 1.
9. 1. 1. 1. 1.
10. 1. 1. 1. 1.
11. 1. 1. 1. 1.
12. 1. 1. 1. 1.
13. 1. 1. 1. 1.
14. 1. 1. 1. 1.
15. 1. 1. 1. 1.
16. 1. 1. 1. 1.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geolo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja za zmago

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJHITREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 231.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 1. DECEMBRA — THURSDAY, DECEMBER 1, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Rumunija pod vplivom nazijev-Japonska obtožuje Anglijo

Potovanje kralja Karla postavilo Rumunijo pod večji nazijski vpliv. — Karl si še pomišlja glede končne odločitve, ali naj se nagne k Angliji ali k Nemčiji. — Strah, da izgubi Transilvanijo.

Bukarest, Rumunija. — Med tem, ko rumunsko ljudstvo sicer živahno ugiba, a nič gotovega ne ve, o rezultatih, ki jih je dosegel njih kralj Karl na svojih obiskih po prestolnicah evropskih veselij, se pa v državi sami pojavljajo je privedel državo pod večji vpliv nazijev. Razvidi se to na pr. lahko iz obnašanja fašistične organizacije Zvezne garde, ki je zadnje dni pričela kazati ponovno živahno aktivnost, dočim je več mesecev, odkar je bil namreč njen obstoj zakonito prepovedan, mirovala. In z gotovostjo se trdi, da se organizacija ni sama od sebe oživila, ker ni bila za to nikakega pravega vzroka, marveč se je to doseglo z agitacijo iz tujemstva, in v tem bi prišla v prvi vrsti Nemčija v poštev.

Po "slavnem" monarhističnem sporazumu je postala Rumunija ena tistih srednjeevropskih in vzhodnih malih držav, katerim je bilo usojeno, da bodo občutile posledice tega sporazuma. Kakor za druge manjše države, se je namreč prišel tudi za njo boj med Nemčijo in zapadnimi veseljami. Dočim pa so druge države gladko zlezele pod nemški vpliv, si je Rumunija še pomišljala, kam naj se nagne; pristisk na njo še ni bil tako nujen, ker ne meji neposredno na Nemčijo, in je torej imela časa, da se je lahko odločala. In kralj Karl je očitno hotel pretehtati vse razloge, predno se je nagljal na to, ali na drugo stran. To je bil gotovo tudi vzrok njegovega potovanja. Obiskal je Francijo, Anglijo in Nemčijo in povsod je bil sprejet s takimi sijajnostmi, da se je jasno razvidelo, kako si vlade teh držav prizadevajo, da si pridobijo njegovo naklonjenost. Zlasti Anglija je skušala samo sebe prekositi, kako bi ga čim najbolj počastila, kar je tem bolj znatno, ker je bil še pred nedolгим smatran na angleškem kraljevem dvoru za nekako ljubezenskih pustolovčin. Enako se je tudi Nemčija potrudila, da bi napravila nanj čim najboljši vtis.

Karl pa, kakor kaže, je vodil diplomatsko igro. Ljubimkova je z obema, Anglijo in Nemčijo, obvezal se z nobeno. Razvidi se to, ker je povabil angleški kraljevi par na obisk v Rumunijo, a je pozneje enako povabil v Rumunijo, "na lov na medvede" tudi nemškega ministra Goeringa. Prvi obisk je določen za mesec junij, a Goering gre tja že v marcu in bo torej imel on prvo priliko.

Navidezno se torej zdi, da Karl še ni odločen, kam naj se nagne, vendar pa je sigurno, ako bi moral odločitev napraviti zdaj, bi podal roko Nemčiji, a celo v sedanjih "neutrnosti" je bolj na njeni strani.

TUJEZEMSTVO BO PLAČALO

Naziji izsiljujejo denar iz tujemstva.

Berlin, Nemčija. — Naziji so si izmislili pripraven način, da bodo z lahkoto popravili škodo, ki so jo nedavno napravile njihovih trgovine. Po tem načinu ne bo stalo Nemčije nič, marveč bo morala plačati odškodnino — tujemstvo. Skoraj vse poškodovane trgovine so bile namreč zavarovane pri raznih tujih zavarovalniških družbah in te bodo morale zdaj plačati odškodnino. Po brala pa bo ta denar država sama ter ga bo vračunala kot del kazni, naložene na Jude, ki znaša 400 milijonov dolarjev, dočim je oškodovancem ukazano, da morajo sami trpeti stroške za popravila.

Z NOGAMI VODIL AVTO

Chicago, Ill. — Sodnišče je zadnji ponedeljek obsodilo 23 letnega Ray Andresa iz Tinley parka na štiri mesece zapora zaradi tega, ker je vozil avto v pijanem stanju. Kakor izjavlja policist, ki ga je aretiral zadnjo soboto v Willow Springs, je Andres sezut sedel v avtomobilu in je z nogami kretal kolo.

PROTIJUDOVSKA ORGANIZACIJA NAPADENA

Chicago, Ill. — Neka organizacija, ki si je nadela ime Legija srebrosrajčnikov in katere glavni namen je propagandna proti Judom ter je baje tudi nazijem naklonjena, je imela zadnji ponedeljek zborovanje v dvorani na 5835 Irving park. Okrog sto mož je bilo navzočih. Med tem pa, ko je bil na odru glavni govornik, so se vrata hipoma odprla in v dvorano je vdrla množica moških, na kar se je takoj razvil splošen pretep. Spopad je bil tako hladen, da mu je policija komaj napravila konec; poškodbe so iz njega odnesle štiri osebe. Kakor se je izvedelo, je napad izvršila neka organizacija brez imena, h kateri pripada kakih 1000 mladih moških in ki tvorijo nekako vigilantsko skupino za pobijanje nazijskega gibanja.

kakor pa na angleški. Lahko namreč slutiti, da bi Nemčija utegnila pomagati Ogrski, da si ta pridobi nazaj kos zemlje, nazvan Transilvanija, ki ga je po vojni morala odstopiti Rumuniji, ako bi on obrnil Nemčiji hrbet, kajti Anglija bi mu v sedanjem času tako malo pomagala kakor je Čehoslovaki. Zato igra Karl previdno igro: Točasno je sicer z Nemčijo, a obenem se tudi Angliji ne odtuja, ker do prihodnjega leta pride ta morda nazaj zopet do svojega vpliva.

KRITIČNI DAN ZA FRANCIJO

Daladierja delajo odgovorne za krizo.

Pariz, Francija. — Med tem, ko je v terek cela država z napetostjo čakala, kaj bo prišel drugi dan, na katerega je bila določena proglašena splošna stavka, so pa voditelji radikalnih skupin udrihali po min. predsedniku Daladierju, češ, da je on sam povzročil vso to napetost in krizo. Med drugimi ga je bivši min. predsednik Blum ožigosal, da je prelomil svojo besedo, ker ni za 15. november sklical parlamenta, kakor je prej obljubil.

NEOČLJIVA DVOJČKA

Kearny, N. J. — Skozi celih 53 let, kar živita, sta dvojčka Percy in Cecil Arnot stalno bivala skupaj drug z drugim. Zadnjo soboto si je Percy zlomil nogo in je bil odpeljan v bolnico. To je bila njuna prva ločitve v življenju, toda celo zdaj je trajala samo dva dni: V ponedeljek je bil namreč tudi Cecil pripeljan v bolnico zaradi slepice in tako sta brata tudi v nesreči ostala skupaj in njuni postelji stojite druga ob drugi.

HITLER SI VARUJE "HIP-NOTIČNE" OČI

Berlin, Nemčija. — Zadnje čase so pričeli nekateri listi kazati Hitlerja z očali na slikah in obenem se je objavilo, da je Hitler začel posvečati svojim očem izredno pažnjo, češ, da so njegove oči zanj največji zaklad, ne samo zaradi vida samega, marveč tudi zaradi hipnotične moči in vpliva, ki ga izvajajo. Med svetovno vojno je Hitler skoraj oslepel na posledicah strupenega plina.

"ČISTKA" MED NAZIJI?

Dunaj, Avstrija. — Kakor se poroča iz nekega vira, se je tukaj izvršila v zadnjih dveh tednih dalekosežna "čistka" v nazijski stranki. Baje jih je bilo 135 ustreljenih. Nemške propagandne agencije zanikajo to poročilo.

PAPEŽEVO STANJE POVOLJNO

Vatikan. — Kako povoljno se je izboljšalo stanje papeža Pija po srčnem napadu, ki ga je imel koncem zadnjega tedna, se razvidi iz tega, ker je v ponedeljek pristvoval dvema duhovnima opraviloma v vatikanski kapeli. Povrh tega se je tudi odločil, da v sredo sprejme v avdienci večje število novoporočencev.

KRIŽEM SVETA

Varšava, Poljska. — V obmejnem mestu Zbazyń je še vedno nad 5000 poljskih Judov, ki so bili pred mesecem dni izgnani iz Nemčije, a poljska vlada jim je zabranila povratek. Živijo tamkaj v skrajnem ubožtvu in ne morejo niti naprej na Poljsko, niti nazaj v Nemčijo.

Merida, Mehika. — Članstvo vseh delavskih unij je zadnji ponedeljek stopilo v tem mestu v splošno stavko iz solidarnosti do pristaniških delavcev, ki se bore za višje plače. Mesto je vsled stavke brez prevoznih sredstev in brez električne luči.

London, Anglija. — Bivšemu kralju Edvardu, windsorskemu vojvodu, in njegovi ženi se utegne v kratkem dovoliti povratek v domovino. Baje je o tej zadevi zadnji ponedeljek konferiral Chamberlain s kraljem Jurijem.

ZVERINSKI NAPADALEC POVZROČA STRAH

London, Anglija. — Tukajšnja policija Scotland Yarda je prejela iz mesta Halifax apel na pomoč, da se izsledi tamkaj neki zverinski napadalec, kateri je postal strah in trepet žensk. Kakor ga opisujejo, mora biti zločinec kak duševno zmedeni mož, kajti napade izvršuje brez vsakega smotra ali načrta. Enostavno čaka v kakem skritem kotu ter skoči proti ženski, ki se mu približa, in jo rani, pri čemer se poslužuje britve, na kar pobegne. Zadnji ponedeljek je izvršil tri take napade, s čimer je znašalo skupno število njegovih žrtev 13. Ženske v

DOLŽI JO NERAZUMEVANJA

Tudi Zed. države "ne razumejo" Japonske. — V Rusiji vidi Japonska bodočo sovražnico, ki bo pomagala Kitajski.

Tokio, Japonska. — Tukajšnje časopise se istočasno z različnimi javnimi govorniki vred zadnje čase silovito zaletuje proti Angliji, češ, da ta sploh ne more ali noče razumeti izpremenjene situacije v vzhodni Aziji, in zato ne samo, da kaže sovražnost napram Japonski, marveč, da istočasno dejansko in moralno podpira Kitajsko. Listi povdarjajo, da bi Čiang Kai-shek ne bil zmožen tolikega odpora, ako bi ne dobival pomoči od zunaj. Enako, kakor Anglija, pravijo japonski voditelji tudi Zed. države "ne razumejo" položaja na Daljnem vzhodu, a vendar so te ostale vsaj nevtralne.

Eden vladnih članov je zadnji ponedeljek povdaril, da mora Japonska računati z resno nevarnostjo tudi od strani Rusije, češ, da je sigurno, da bo Rusija šla na pomoč Kitajski, kakor hitro bo dovolj pripravljena na znotraj.

NAČRT ZA PREUDEDITEV ŠOL

Chicago, Ill. — V prihodnjem zasedanju državne zakonodaje se z gotovostjo pričakuje novi zakon, s katerimi se bo odpravilo nepotrebno trošenje denarja za male po-dezelske šole, v katerih ni pomekred več kot en učenec, a vendar mora učiteljska moč dobiti polno plačo. Po načrtih, ki se izdelujejo, se bodo male šole z manj kakor 15 otroci odpravile in se bodo za učence raje plačali prevozní stroški do najbližje večje šole.

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsakega dopisnika "A. S.!"

omenjenemu mestu so tako preplašene, da se ne upajo več stopiti same na ulico.

Iz Jugoslavije

Huda nesreča v trboveljskem rudniku, ki je zahtevala življenje mladega rudarja. — V St. Vidu pri Stični na Dolenjskem že grade vodovod. — Smrtna kosa. — Razne druge vesti iz stare domovine.

Tragičen dogodek

Trbovlje, 8. nov. — Kronikim popravljali gospodarsko poslopje. Med delom se je nenekrat zrušil dimnik in padel na hlapca Franca Karo, starega 23 let, kateremu je stisnilo prsni koš in je poškodba smrtonovarna.

Nezgoda

Jero Muršec, 41 letno kočarico iz Dolca pri Sv. Urbanu je posestnik Alojz Pramberger iz Dolca za šalo udaril z drogom po roki. Udarce je pa bil tako močan, da ji je zlomil roko in je morala Jero v ptujsko bolnico.

Ogenj.

V mizarški delavnici Francika Vrhnjaka v Gornji Vižingi blizu Marenberga je nastal požar s tako naglico, da je bila lesena stavba naenkrat v plamenih. Rešiti ni bilo mogoče ničesar in je zgorelo vse mizarско orodje z večjo količino že izdelanega lesa, da je Vrhnjak hudo oškodovan, zlasti še, ker ni bil zavarovan. Baje je nastal požar radi kratkega stika.

Napaden

Dve posestnikova sina sta v Zaborku pri Konjicah napadla 24 letnega Karla Švaba in ga z udarci s koli močno poškodovala po glavi in životu. Švab je dobil tudi močan pretres možganov in se zdravi v bolnici.

S kolesom se ubila

Fani Romih, tako poročajo iz Zagorja, se je peljala s kolesom od Mklavčica na Kozinovni, pa je tako nesrečno padla, da si je razbila lobanjo in je bila takoj mrtva.

Nezgoda

V ljubljansko bolnico je bil pripeljan 23 letni mesarski pomočnik Jože Rebolj iz Ljubljane, ker ga je stroj s tako močjo udaril po roki, da je padel v nezavest.

Pod vozom

Ko je vozil 21 letni posestnikov sin Jernej Breznik iz Brezna pri Šmartnem v Rožni dolini proti domu voz slame, se je voz nagnil in prevrnil nanj ter ga hudo poškodoval.

Huda nesreča

Ko so pri posestniku Jakobu Jugu v Bačkovi, Sv. Ana v Slovenskih goricah mlatili ajdo, se je zgodila huda nesreča domači petletni hčerki Mariji. Jug ima mlatilnico na gepeljki ga goni živina. Kmalu ob pričetku so se približali otroci, med njimi tudi omenjena Marija, ki se je preveč približala sukačoji se transmissiji, katera jo je zgrabila za obleko in pričela naglo vrteti okoli, da je dobila strašno poškodbo po vsem telesu in so jo komaj še živo rešili.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Uršula Dergane, rojena Kapsch, mati primarja Dr. Franca Derganca stara 84 let. — V Celju je umrl Jože Bozja, poštni kontrolor, katerega je zadela kap v starosti 68 let. — V Ljubljani je umrl Rudolf Persche, dvorni svetnik v pokoju.

Pod razvalinami

Pri gostilničarju in posestniku Martinu Potočniku v Br-

Demonstrativni obhod, ki je bil nedavno prirejen pred nemškim konzulatom v New Yorku v protest proti judovskemu preganjanju v Nemčiji. Župan La Guardia je dal ob tej priliki zastražiti nemški konzulat s samimi judovskimi policisti.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Izjave vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Maročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deponirani na uredništvo vsaj dan in pol pred časom, ko izide list. — Za zadajo številko v tednu je čas do četrte dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nova pota Anglije

V angleškem tisku smo čitali poročilo o zelo zanimivem razglabljanju o bodoči politiki Anglije in njenega imperija. Ministrski predsednik Neville Chamberlain, ki je mož stvarnih računov, je na osnovi lastnih izsledkov, ko je premišljeval o sedanjih svetovnopoličnih dogodkih ter brez sentimentalnosti potegnil iz njih pravilni pouk, temeljito preokrenil smer zunanje politike in začel novo poglavje v zgodovini Anglije in njenega imperija.

Angleška javnost pa novih potov ni takoj sprejela. Po stoletnih izročilih si je prilastila pravico, da samostojno presoja življenjske potrebe imperija in odloča o usodi svoje domovine. Tako se je zgodilo tudi s Chamberlainom, ki je potrebo zunanje politične presmeritve sam za sebe morda dobro razumel, a je zaradi okornosti v izražanju ni znal dovolj jasno izpovedati. Toda Anglež ima za take primere posebne ustanove, ki se jim zaupa. Tako ima za presojo zunanje političnih potreb poseben najvišji zavod učenjakov, ki ga imenuje "Royal Institute of International Affairs" (Kraljevski zavod za zunanje politične zadeve) in katerega dolžnost je, da daleč proč in iznad strankarskopolitičnih gledanj v tišini znanstvenega okolja nepristransko pregleda položaje in zanje nalik zdravniški kliniki nasvetuje neobhodno potrebna zdravila. Kraljevski zavod se je torej pečal tudi z vprašanjem, kakšen je trenutni položaj angleškega imperija in kakšna naj bodo zunanje politične sredstva Anglije, da si ohrani nemoteno življenje in veljavo. Veliko število strokovnjakov je tam kaj izreklo svoje mnenje. Ko so na koncu napravili posnetek izraženih mnenj, so ugotovili, da so se vsi enoglasno izrazili, da Anglija odslej ne bo mogla več uveljaviti "Pax Britannica" (angleški mir) na isti način, kot je to delala od l. 1688 dalje pa do najnovejših časov, da bi namreč iz lastnih moči ohranila mir na suhem in na morju. To da danes ni mogoče, ker so na morjih zrasle nove izven-evropske pomorske velesile, v Evropi pa je izginilo vsako ravnotežje med velikimi državami. Drugo, v čemer so se vsi strokovnjaki kraljevskega zavoda strinjali, je bila ugotovitev, da je prepozno, da bi se Anglija šla danes zaradi Evrope skrivati za hrbet skupne varnosti, ampak da bo pač morala opustiti dosedanje svoje načelo o ohranitvi ravnotežja med evropskimi velesilami ter se posvetiti cilju, da ohrani vsaj svetovno ravnotežje med svetovnimi imperiji. Tretje, v čemer so vsi soglašali, pa je bilo spoznanje, da je imel sir Eyre Crewe prav, ko je že leta 1908 v svojem poročilu kralju Juriju V. zapisal, "da morata zunanja politika in vojaška pripravljenost hoditi z roko v roki."

"Royal Institute of International Affairs" je torej v glavnem podprl zunanje politični preokret Chamberlainove politike in je angleško javno mnenje spoprijaznil z zavestjo, da je to trenutno edina pot, ki jo mora angleški imperij hoditi, ako hoče zavarovati svoj obstoj. Zadnji dogodki, ki jih je izzvala češkoslovaška kriza, so to naziranje še potrdili, tako da se Chamberlainova vlada danes lahko zanaša na to, da proti sebi nima več mnogo stvarnih nasprotnikov. Angleški imperij zapuša pot, ki jo je hodil več kakor 200 let, in prehaja v novo dobo svoje zunanje politike, podprt od angleškega naroda. Ker pa pri Angležih zunanja politika nikdar ni bila neko filozofiranje, marveč takojšnje izvajanje praktičnih korakov, ki jih nalaga spoznanje koristi ali škode, so se takoj pojavile tri vodilne misli, ki so v zadnjem času dobile že otipljivo obliko. Te misli so sledeče:

1. Ako ni mogoče več ohraniti ravnotežja v Evropi in je cilj le še svetovno ravnotežje med velesilami, potem je brezpredmetno delati še naprej Nemčiji — kajti Nemčija je evropsko ravnotežje prevrgla — težave in ovire pri njenem razmahu. Odstraniti je treba vse razloge za nezadovoljnost in ji priznati pravico, da si tudi izven svojih meja poišče področja, kjer bi mogla najti gospodarskega razmaha, na primer v srednji in vzhodni Evropi.

2. Ako je ohranitev evropskega ravnotežja med velesilami postala nemogoča in se mu tudi Anglija odreče, potem je kvarno, če bi se še ohranila zavezništva, ki so bila pomerjena za stare razmere. Francija tudi v novi zuna-

nepolitični zamisli še vedno ostane zaveznica Anglije, seveda ne več za kritje potreb na evropski, marveč na svetovni ploskvi. Toda francoska zveza s sovjetsko Rusijo ne služi nobenemu praktičnemu cilju več. Čemu jo ohraniti in se zaradi nje izpostavljati novim zmedam v Evropi? Cilj angleške politike je, Francijo teh nepotrebnih zvez osvoboditi in francosko-angleško zvezo uporabiti edino za ohranitev svetovnega ravnotežja, ki naj bo v bodoče porok za "pax britannica", za angleški mir.

3. Nemudoma je treba storiti vse, da bo odslej v angleškem imperiju "politika hodila z roko v roki z vojaško pripravljenostjo", to se pravi, Anglija mora v najkrajšem času in ne glede na denarne žrtve izvesti oborožitev v zrak, na morju in na suhem v toliki meri, da bo angleška oborožena sila angleško politiko brezhibno in zanesljivo podpirala.

V zadnjih izjavah angleškega ministrskega predsednika in tudi v njegovih dejanjih, ki jih je že opravil, ali ki jih za bližnjo bodočnost napoveduje, se jasno odražajo gornje tri vodilne misli; oboroževanje, čim večja zadovoljitev nezadovoljnih velesil, ureditev oskrbe s surovinami na mednarodni podlagi in pritisk na Francijo, da se odpo-ve sovjetski Rusiji. Odražajo se na novem ozadju, ki si ga postavlja politika angleškega imperija, ki se je kaj hitro znašel in se prilagodil novim razmeram, ki so težje vse politike iz evropskega področja preložile na svetovno, kjer bo odslej angleška zunanja politika skušala ustvariti in ohraniti ravnotežje med svetovnimi imperiji, kakor ga je doslej skozi več kakor 200 let vedno in vedno branila in ohranila skušala med velesilami evropske celine.

Zdaj bomo tudi razumeli odgovor, ki ga je parlamentarni tajnik zunanega ministrstva Butler dal nadležnemu poslancu, ki ga je vprašal, če mu vlada Nj. Vel. lahko pove, kakšne koncesije namerava nuditi totalitarnim državam v bodočem letu 1939. Butler mu je dejal: Britanska zveza narodov bo to vprašanje proučila z velesilami, ki tako mislijo kakor ona.

Anglija se posavlja iz Evrope in prehaja v svet, kjer leži njen imperij.

O SV. MISIJONU IN SREBRNEM JUBILEJU FARARJE V BRIDGEPORTU, CONN.
Bridgeport, Conn.

Oglednik iz našega mesta je obljubil v zadnjem dopisu poročati, kako se bo obnesla proslava 25 letnice naše premurske fare Sv. Križa.

Kakor je bilo omenjeno, se je fara pripravila na to proslavo s sv. misijonom od 13. do 20. novembra za slovenske farane. Vodil ga je Rev. Vital Vodušek. Kakor drugod je znal g. misijonar svojo zgovornostjo tudi pri nas ljudi pridobiti, da so se pridno in v povoljnem številu sv. misijona vdeleževali, dali g. misijonarju mnogo dela v spovednici, ter obilno pristopali k božjemu stolu. Upamo, da bo še danes trajal in obilen! Le prekratki so nam bili dnevi te lepe po- božnosti.

Na dan sklepa slovenskega misijona pa se je začel angleški misijon za mladino v angleškem jeziku, ki je trajal do Zahvalnega dneva. Vsak ameriški Slovenec pozna preč. g. kanonika iz Clevelanda Rt. Rev. J. J. Omana. Čeravno Slovenec, mu teče angleška beseda, da ga vsak z velikim užitkom in pridom poslušajo. Vključ temu, da v svoji goreč-

nosti rad malo potegne, bi ga vsi radi še dalje poslušali. Stejemo si v veliko čast in srečo, da se je potrudil k nam na to težavno delo.

Ker pa človek obstoji ne samo iz duše, temveč tudi iz telesa, se je morala proslava tudi na ta del malo ozreti. V nedeljo, dne 20. novembra smo imeli farni banket ali večerjo, na katero so se farani skoro polnoštevno odzvali. Vsakdo, kdor pozna prekmurske žene, ve da se posebno razumejo v kuhinji vse tako pripraviti, da več ko zadovoljijo tudi najbolj izbirljive želode. Tudi tokrat so se postavile, da smo se kar potili pri pečenih dobrotah, s katerimi so nas zalagale iz bogato zalozene kuhinje. Kar predloži nam je bil govorniški program, katerega je newyorški gospod župnik Rev. Edward Gabrenja kot stoloravnatelj vodil in izbornostno izvršil. Kot govornike je predstavil Rt. Rev. J. J. Omana iz Clevelanda, mestnega župana Jasper McLevyja, č. g. misijonarja Vitala Voduška; posebno smo se zavzeli, ko nam je predstavil celo svetostefanskega župnika p. Aleksandra, ki je prišel častitat faranom in duhovniku k srebrnemu jubileju. Ko je bil govorniški pro-

gram izčrpan, je še domači g. župnik povzel besedo, se zahvalil vsem gostom prijateljem in faranom za tako lepo vdeležbo, ki je v resnici presagala naše pričakovanje. Med tistimi, ki so prinesli svoje čestitke fari in duhovniku, je gotovo vse prijetno iznenadila predsednica društva krščanskih mater. Svoje voščilo je povila v lepo pesem in jo prav živo prednela, tako da je g. stoloravnatelj p. Aleksandra opozoril na nevarno konkurenco. Vemo pa, da p. Aleksander nima prevelikega straha in skrbi. Če mi pesem pride v roke, vam jo pošljem.

Po večerji se je razvila vesela zabava. Godba je ubrala take note, da se je kar vse vrtelo. Da bi se mene skušnjava ne premagala, sem se moral z velikim premagovanjem pravočasno ogniti bližnji pri-ložnosti.

Fara Sv. Križa bo pa imela od sv. misijona obilo duhovnega dobička, od farne večerje bo pa gotovo v farno blagajno kaj "za mujo" prišlo.

Čul sem, da so bili vsi veseli in zadovoljni, in da bodo drugokrat še bolj radi prišli. Tudi jaz bom gotovo zraven, to vam pa sveto obljubim.

So-Oglednik

OD PODRUŽNICE ŠT. 2, SŽZ.

Chicago, Ill.

Prosim vse članice, da pride-te v četrtek 1. decembra ob 8 uri zvečer v cerkveno dvorano na sejo naše podružnice. To bo letna seja in je dolžnost vsake članice, da pride na to sejo. Volil se bo odbor za prihodnje leto. — Vse tiste članice ki dolgujete za assesment ali če niste še plačale tiketov, ste prošene, da plačate vse na tej seji, ali pa pridite plačati na moj dom pred sejo, ker jaz bi rada imela knjige v redu že pred koncem leta. — Torej ne pozabite na sejo v četrtek 1. decembra v cerkveni dvorani. — Pozdrav in nasvidenje.

Lillian Kozek, tajnica

PROSLAVA 20 LETNICE UJEDINJENJA

Pittsburgh, Pa.

Program proslave 20 letnice ujedinjenja, katere se bo vršila v nedeljo 4. decembra v Memorial Hall v Pittsburghu ob 2 uri popoldne je sledeči:

1) Proslava otvoril predsednik odbora g. Kosto Unkovič. — 2) Oče naš, Amerikanska himna: pojejo pevska društva "Sv. Nikola", Vilmerding, "Filip Visnjic" Pittsburgh, "Sv. Sava" Meksport in "Sv. Ilija" Alikvipe. — 3) Nastopi orkestar dunkskog univerzitetu v Pittsburghu, ki bo igral L'Arlesienne Suite for Orchestra... Georges Bizet; Prelude, Adagietto in Carlon. — 4) Govor mestnega župana g. Cornelia Scully. — 5) Orkester dunkskog univerzitetu igra "Blue Danube Waltz for Orchestra" Johan Strauss. — 6) Govori g. Konstantin Fotič, poslanik Kraljevine Jugoslavije iz Washingtona. — 7) Molitev Jugoslovana, poje "Filip Visnjic" — 8) Govori konzul če-

hoslovaške republike g. Jan Papanek. — 9) Oj Sloveni, poje dežji zbor "Sv. Nikola" iz Vilmerdinga. — 10) Govori o. Matej Kebe, duhovnik slovenske cerkve v Pittsburghu. — 11) Pesmi iz Mostara-Santič, poje SPD "Filip Visnjic" iz Pittsburgha. — 12) Govori g. Dragoslav Perišić, direktor financ WPA za državo Pennsilvanijo. — 13) Divne noči — Binički, Lovska pesem — Izidor Raič... poje SPD "Sv. Sava" iz Meksporta. — 14) Govori profesor Juraj Devič. — 15) Peti rukovet od Mo-kranja SPD "Sv. Ilija" iz Alikvipe. — 16) Srb, Hrvat i Slovenac — Jugoslovanska himna, pojo vsa združena društva.

Vstopnine ne bo nobene, pač pa si ho vsak moral nabaviti znak v svrhu pokritja stroškov za dvorano. Cena znakom je 15c.

Po programu ob 6:30 se začne banket, ki se bo vršil v Sokolski poljski dvorani na 97 So. 18th St. South Side. Cena za banket je \$1.25 za osebo. Na banketu igra tamburaško društvo "Čika Ilija".

Prireditveni odbor

S POTA PO ZAPADNIH DRŽAVAH

(Piše Steve Fabjan)

East St. Louis, Ill.

(Konec)

— Tam se imajo rojaki še precej dobro. Rojak Frank Franko ima silno močno vino, kakoršnega še v Californiji nisem pil. Kolika razlika med tem mestom in Flat River, kjer sem se mudil poprej. Pri rojaku Franko smo imeli tudi potice, medtem ko v Flat River sirota še kruha nimajo. — Iz Poplar Bluff sem odrinil kakih 18 milj v Nelville, Mo., kjer so dobro znani rojaki in resnično dobrega srca, kateri radi podpirajo svoje rojake v potrebi. Od tam sem jo mahnil v Nelson, kjer sem bil pri rojaku Maretiču, dalje pri Grandetovih dobro postrežen. Dober je rojak Kovačič, pa je revež živčno bolan. Od tam sem šel zopet v naslednjo naselbino "Ofairdeling" in se oglasil pri rojaku Valentinu Voga, tudi dober rojak. Naprej proti "Donefar" tudi živ eden naših rojakov, ki ima silno lepo vzgojene otroke, kateri lepše molijo slovensko kot jaz. Tudi Tone Slane ima lepo vzgojene otroke in če z njimi govorim, bi ne vedel, ali govorim s tukaj ali v starem kraju rojenimi; enako tudi Šalejevi in po večini vsi tam okoli, toda Suhadolnikovi nadkriljujejo vse. Rojak Suhadolnik je cerkovnik, prava starokrajka korenina in rad vsakemu rojaku pomaga. Od Suhadolnika sem jo mahnil proti Granden, Mo., kjer je nekaj slovenskih kmetov, Hrvatov in Slovakov. Redijo živino in mleko prodajajo v Nelville; tudi nekoliko bombaza sejejo. Tako tudi okoli Doniphan in tam okoli Granden, kjer pa že bolj slabo uspeva. Pri Granden, sem imel zopet smolo, pa mi je rojak Jenkotove žene zapeljal karo k strojniku, kateri mi jo

(Dalje na 3. str.)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Himen

Cleveland, O. — V cerkvi Najsv. Imena na Broadway sta se preteklo soboto 26. novembra poročila Miss Bessie Lollo in Mr. Stanley Perko s Park-view Ave., Garfield Heights. — Bilo srečno!

Smrt slov. pijonirja

Joliet, Ill. — V tukajšnjem sosednjem mestecu Lockport, je umrl slovenski pijonir g. John Bradach, rodom iz Dol-njih Sušic, fara Toplice na Do-ijenjskem. V Ameriko je prišel leta 1888. Nekaj časa je bival v Chicagi, potem pa večinoma v Jolietu in Lockportu. Dosegel je starost 77 let. Pogreb pokojnega je bil v petek 25. novembra. Bil je član dr. sv. Cirila in Metoda KSKJ. — Sorodnikom sožalje, pokoj-niku pa R.I.P.

Nesreča rojaka

So. Chicago, Ill. — Preteklo soboto večer, ko se je rojak Joseph Salehar s 95. ceste od-pravil da gre na nočno delo, ga je, ko je hotel stopiti v po-ulično električno karo zadela neki avtomobilist in mu prav občutno poškodoval nogo. Joe bo moral sedaj nekaj tednov poslušati zdravnikove nasvete in pestovati nogo, namesto da bi služil denar za številne po-trebnosti svoje družine.

Poroka

Jacksonville, Kans. — Dne 17. novembra sta se tukaj v cerkvi sv. Gabrijela v Mul-berry poročila Miss Adeline Senechal, hčerka Mr. in Mrs. Henry Senechal in Rudolph Terlep, sin Mr. in Mrs. John Terlep. Poroči sta prisostvovala ženinov brat Vincent in njegova soproga Alojzija. Zent-lovanska veselje se je vršilo na revestinem domu na Brizzy Hill, Kansas. — Bilo srečno!

Smrt na zapadu

Pueblo, Colo. — Dne 22. novembra je tukaj umrl mlad mož Joe Golob, ki zapuša mlado ženo in komaj en me-sec staro hčerko. Poleg ome-njenih tudi očeta in mater, ki so naročili Amer. Slovence in "Novega Sveta". Zapuša tudi dva brata. — Pokojni je bil član društva KSKJ. Bil je že dolgo časa bolan. — Pri-zadetim sožalje, pokojniku večni mir!

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

"TARZAN NEUSTRAŠEN"

(94)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kakor tudi ostali jetniki, so poslušali, razumeli je čarovnika pa samo Tarzan, drugi so si samo mogli misliti, kaj jih čaka. — Nato se je čarovnik zopet obrnil proti Jetvi Jeffu, ki je prepetaje stal skoraj na koncu deske. Čarovnik se je vstopil za njim in začel peti obredno pesem.

Z dvignjeno roko je pel čarovnik stojč na Jetvi pred strašnim are-lom, da je strašno odmevalo iz globine in napolnjevalo jetnike z grozo. Zada-j ob jeziku na odru je stal rabeli, ki je čakal, da bo čarovnik nehal peti, na- kar bo potegnil oster nož po vrvi za katero je privezana dolga deska.

Dr. Brooks je vzdihoval v strahu in se tresel. Mary in Bob sta objemala drug drugega. — Nikdar si nista po-prej niti v sanjah mogla misliti, da bo-ta oba tako tragično končala. — "Niti smrt ne uniči najbije ljubezni," je rekla Mary Brooks in se oklenila Bobovega vratu, Bob pa odgovoril:

"Samo za nekaj trenutkov homo lo-den, nakar se zopet združimo — on-strašni smrti." — Tarzan je bil še naj-bolj trden. Gledal je pred se, videl pa povsod. Njegov izraz ni kazal ne ve-selja ne žalosti, kakor da bi sedaj ne bil on na vrsti da stopi na strašno de-sko, odkoder strmoglavi v smrt.

POZORI!
Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost potekla, obveri jo in pomagaj listu!

SPOMINI...

Naznanilo in zahvala

Petrtih sre naznanjamo vsem našim prijateljem in znancem tužno vest, da je, prevedena z sv. zakramenti, po kratki bolezni za vedno preminula naša ljuba mati in soproga

Mary Kobal,

(ROJ. POGAČNIK)

v ponedeljek, dne 17. oktobra 1938, v bolnišnici sv. Antona v Chicago, Illinois.

Pokojna je bila rojena 15. avgusta 1874, v Škofiji Loki na Gorenskem. V Ameriki je bivala od leta 1906. Njen pogreb se je vršil po cerkvenem obredu iz hiše žalosti v cerkev sv. Štefana in potem na pokopališče sv. Jožefa, v River Grove, Illinois.

Tem potom želimo izraziti vsem našim prijateljem in znancem najiskrenejšo in najpristrčnejšo zahvalo za vse, karkoli je kdo storil za pokojnico, bodisi tekom njene bolezni, bodisi ob času smrti in ob času, ko je pokojnica ležala na mrtvaškem odru, ko ste jo prihajali obiskovat in kropit ter molit k njeni rakvi v blagor njene duše. Hvala vam vsem in vsakemu.

Najlepša hvala g. župniku, P. Aleksandru OFM, za lepo opravljene cerkvene obrede v cerkvi kakor tudi na pokopališču. Hvala tudi vsem drugim navzočim duhovnikom.

Najlepša hvala pevcem cerkvenega zbora, ki so se udeležili sv. maše, in pevovodju za krasno petje.

Najiskrenejšo in najpristrčno hvalo izrekamo društvu Marije Pomagaj, šte. 78, KSKJ., Družbi sv. Mohorja, društvu Žena in Mater in podružnici šte. 2, SZŽ, za veliko vdeležbo pri molitvi, za krasne vence in sv. maše.

Najlepša hvala vsem otiim, ki so naklonili ob tej priliki tudi maše v korist pokojnice, kakor tudi onim, ki so darovali vence. Najlepša hvala vsem, ki so šli s svojimi avtomobili na pogrebni sprevod. Hvala iskrena vsem in vsakemu.

Lepa hvala vsem, ki so in še pošiljajo sožalna pisma in karte iz raznih drugih naseblin širom Amerike.

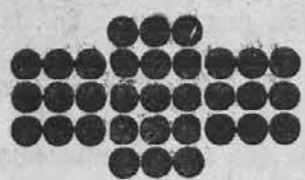
Žalujoči ostali:

FRANK KOBAL, soproj; JOSEPH, sin.

Chicago, Ill., 28. novembra 1938.

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK

Spomnila se je: ko je šla danes po vodo, se je zapletla z novo čevljarjevo ženo v daljši pogovor in ko je odhajala, ji je ta dejala:

"Oh, državljanka, kako blede ste postali in takšne kolobarje imate pod očmi! Hodi morate več na sveži zrak in ne smete toliko delati!"

Leden mraz je stresal njene ude. Oh, to je tisto, kar me muči! Ne bo me več ljubilo! Ne more me več ljubiti, odkar imam te strašne temne kolobarje pod očmi, odkar mi gube kakor pajčevina preprežajo obraz! Moj Bog, jaz pa ga tako ljubim, tako rada ga imam, pa naj bo kakršen hoče; ljubim ga takšnega, kot je, in takšnega, kot bo nekoč. Njega, njega, za vso večnost! — In on, on ne ljubi mene, on ljubi samo mojo trenutno lepoto!

Tamara je zopet vzela zrcalo v roke in pričela znova opazovati svoj obraz. Stenj sveče se je zvil v kepico in plamen je zdaj zagoreval v dolgih, močnih sunkih, zdaj zopet čisto upadal. Vse prestrašene so gledale Tamarine velike, zelenkastose oči v steklo in zdelo se ji je, da so postali kolobarji pod očmi velikanski, temnosivi, kot bi se vidno večali in hoteli prekriti ves obraz.

Ne, takšne me ne more ljubiti! Je zakrčalo v njej; takšne me ne more ljubiti nihče, nikomur se taka ne morem pokazati!

Hitro je upihnila luč, legla, se splazila pod odejo in zavila glavo v svojo ovratno ruto. Skoraj dušila se je, tako zatohlo ji je bilo, toda ni si upala pomoliti glave izpod odeje; bala se je, da bi jo kdo videl. Vso noč ni zatisnila očesa in je napeto razmišljala o tem, kaj bi ukrenila, da bi je nihče ne videl s tem groznim, spačnim obrazom...

Naslednje jutro je vprašala gospodinjo, nova čevljarjeva žena, stoječa pred zaveso, ki je ločila Tamarin kotiček od kuhinje:

"No, kaj pa je s čajem? Ali ga danes ne boste pili? Jaz sedaj odhajam na delo! In tudi vi bi šli lahko malo ven iz tega vlažnega kletnega zraka! — Sicer lahko še zbolite!"

"Že dobro, šla bom pozneje ven!" je odgovorila Tamara, toda mislila si je: tako neumna vendar nisem, da bi se kazala ljudem s temi gubami. Ne! Če se vrne, počem, da sem se sprehajala, a so me pričeli boleti zobje in sem morala leči v posteljo.

Nič bi ji sedaj ne moglo biti ljubšega kot pogled v zrcalo; toda imela je strah pred njim: kaj, če so gube medtem postale še globlje? Dolgo se je premagovala, toda končno je vendarle zmagala želja, da bi si bila na jasnem.

Medtem je postalo čisto svetlo in sonce je pričelo prodirati oblake. Z naglo kretinjo je vzela zrcalo in se pogledala vanj — oh, groza! Še slabše je postalo vse, nego si je predstavljala. Begala je po malem prostoru sem in tja, kakor bi jo preganjal zli duh. Kaj naj stori? Mar naj gre k zdravniku? In kako naj mu tudi objasni, da je to zanjo vprašanje življenja in smrti?

Tamara je zlezla zopet v posteljo in si glavo tesno zamotala v ruto. Skrivala se

bom tu, dokler se bo le dalo, si je mislila. In ko ne bo več možno, tedaj, tedaj...

Toda kaj bo tedaj, na to ni mogla najti odgovora.

"Poslušaj, z našo stanovalko nekaj ni v redu!" je dejala zvečer tovariš Utočkina svojemu možu. "Ves dan leži v postelji, z glavo zavito v ruto in mi niti ne odgovori, če jo kaj vprašam. Nič ne je in tudi vode ne pokuši!"

Mož je vznemirjen vstal in oba sta stopila k zavesi.

"Tovariš! Tovariš!" je dejal čevljar z negotovim glasom. "Zakaj ležite ves dan? Iti bi morali vendar nekoliko ven, da bi se naužili zraka!"

"Zobje me bole! Bila sem itak pri zobozdravniku!" je odgovoril glas izpod odeje.

"Gos neumna!" se je obrnil tedaj čevljar k svoji ženi. "Če koga zobje bole, ga je treba pustiti v miru, to bi že lahko sama vedela!"

Čevljar je zopet sedel k svojim podplatom in petam, žena pa se je pripravljala za odhod. Mlada žena je vsak večer odhajala k nekakim sestankom — tako vsaj je zatrjevala.

Globoka, skoraj strahotna tišina je nastala v prostoru, ko je žena zaprla vrata za seboj; hotel je že zaklicati: "Matrjona, pripravi samovar!" Toda pravčasno se je še spomnil, da je vendar ločen od svoje Matrjone in da sedaj nima nikogar, ki bi mu pripravljala samovar, nikogar, s komer bi govoril, nikogar, da bi ga pretepal. Nova žena je sodelovala pri gradnji države in se ni brigala za svojega moža. Globoko je vzdihnil, pljunil na pod in sam vstal, da bi si pripravil samovar. Pri tem se je urezal v prst, si zadržal treščico in vtil vodo poleg posode. In ko je končno vendarle prišel do tega, da bi podkuril, ni mogel nikjer najti vžigalic.

"Hudič naj vzame to!" je godrnjal. "Ves dan pohajkuje po vseh mogočih sestankih in Bog ve, kod drugod še, jaz pa sem sam in ne dobim nobene poštene jedi. Za vruga, kako pridem do tega?"

Nenadoma ga je obšla sijajna misel. Urno je oblekel svoj suknjič in površnik, si nadel čepico in odšel proti GubZagsu...

Uro pozneje sta sedela oba, on in njegova Matrjona, skupaj na klopi in se kar nista mogla do sita nagledati drug drugega. "Pristavi vendar samovar, Matrjona!" je končno dejal s širokim, zadovoljnim smehljajem.

"In če mi tvoja nova izpraska oči ali pa me polije s kislino?" je vprašala.

"Kar poskusi naj! Moja pravica je! Če se hočem poročiti, se poročim, če se hočem ločiti, se ločim!" —

Ko je potem proti enajsti uri prišla Utočkina in jo je spremljal zelo sumljiv dečko, se je čevljar v sobi razkoračil, potisnil roke v žep in dejal z mračnim obrazom in kar moči surovo, kakor bi dejal samemu sebi pogum:

"S tem vam naznanjam, državljanka, da sem se danes opoldne ločil od vas in da je moja prejšnja žena postala zopet moja soproga!"

(Dalje prih.)

BRITSKA LEGIJA NI VEČ POTREBNA

V Berlinu so se predstavniki nemške in čl. vlade zedinili, da se opusti ljudsko glasovanje v zasedenih predelih po nemški vojski. Zaradi tega je postala mednarodna policija v teh krajih odveč. Angleška vlada, ki je ponudila za vzdrževanje miru in reda v glasovalnih občinah 1200 članov Britske legije, je legionarje odpustila domov.

DOLGA POT MAČKE

Neki švedski kmet se je preselil iz Vardala v Jernaker in je vzel s seboj tudi svojo dveletno mačko. Živali pa menda ni ugaljalo v novi domaćini, zato jo je potegnla nazaj v stari kraj, ki je nad 100 km oddaljen od novega bivališča. Ljudje so postregli mački, ki je dokazala izborni orientacijski čut, z mlekom, smetano in mesom.

Lepo Božično darilo

Za očeta, mater, sestro, brata, sina ali hčer, ali za prijatelja in prijateljico je lep rožni venec

Za omenjene in druge slične namene imamo v zalogi raznovrstne rožnence. Naj navedemo nekatere:

- Štev. 34. "ALL STERLING SILVER ROSARY" (krasni srebrni rožnec, v črni barvi, pripraven za maške in ženske) \$2.50
- Štev. 17. "KRASNI SKIPOČNI ROŽNIVENCI", ki imajo v jagodah za očenaše vdelane skipočne slike Krizevega pta. Dobijo se v črni, plavi, vijolični in zeleni barvi. \$1.50
- Štev. 108. "KRASNI PEARL ROSARY" z lepim posrebrnim križem, pripraven zlasti za žene in dekleta \$1.35
- Štev. 97. LEPI "THE GUARD RING ROSARY" iz belih pearl jagod, posebno trpežno okovani, z lepim križem, pripraven zlasti za žene in dekleta \$1.25
- KRASNI ROŽNIVENCI, delani iz lepega barvanega stekla v beli, rdeči, rumeni in zeleni barvi. Pripravi za maške in ženske, fante in dekleta. Priprostejši po 75c
- Bolje kovani z lepšimi križi \$1.00
- LEPI ČRNI ROŽNIVENCI z pozlačeno ali posrebrnjeno verižico za ženske in maške. Priprostejši 50c
- Bolje kovani z lepšimi križi 75c
- DRUGI CENEJŠI RAZNI ROŽNIVENCI:
- Štev. 38. Črne barve, z okovanim lesenim križem 60c
- Štev. 105. Pearl Gold Rosary, z lepim križcem 50c
- Štev. 106. Lepe vijolične barve, z lepim križcem 50c
- Štev. 102. Beli rožni venec z lepim križem 50c
- Štev. 146. Lep črn rožnec, za maške in fante 45c
- Štev. 103. Lep beli, z lepim križcem 25c

Naročila za božična darila sprejemamo do 16. decembra, ker poznejša naročila, radi obilnega prometa pred prazniki ni mogoče do časa dostaviti.

Pri naročilih naj vsak navede štev. rožnencev ter kake barve se naj pošlje, da bo mogoče pravilno postreči. Po naročilom je pridjati potreben znesek. Po C.O.D. teh pošiljatev ne pošiljamo, razven, če želi prejemnik, da se stroški za C.O.D. zaračunajo njemu. — Naročila je poslali na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. -:- Chicago, Illinois

Krasne Božične JASLICE

si lahko naročite iz naše Knjigarne in sicer od 15c. naprej.

PAPIRNATE JASLICE:

- MALE OBLIKE, komad 15c
- ZBRIRKA PASTIRCEV, jaslice, ki se sestavijo 25c
- MANJŠE OBLIKE, lepe umetne jaslice 35c
- SREDNJE OBLIKE, lepe umetne narejene, komad 50c
- LEPE JASLICE iz trdega papirja \$1.00
- ZLOŽLJIVE JASLICE iz močnega trdega (Cardboards) papirja, 16 kosov skupaj, zavzamejo 4 in pol čevlje dolžine, ko se stavijo. Trpežne najmanj za deset let \$2.00

SESTAV ZA JASLICE:

- Pastirčki narejeni kot kipi, brez štalice, ki se sestavi na mizi ali kosnu in predstavlja krasno sliko svetonočnega prizora. Ti sestavi stanejo:
- MALE OBLIKE \$1.50
- SREDNJE OBLIKE \$3.25
- MALO VEČJE OBLIKE \$5.50

Naročila se sprejema do 16. decembra.

Naročniki jaslice naj navedo pri naročilu kakšne jaslice želijo in za kakšno ceno, da jim bo mogoče po želji postreči. Po C.O.D. teh naročil ne pošiljamo, razven če želi tak naročnik stroške za C.O.D. nositi sam. Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. -:- Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Hudo pada po Judih v Nemčiji in Italiji, še kje drugje jih grdo gledajo. To ni noben antisemitizem več, ali vrlo malo ga je posebno pri Nemcih. Do komunizma so bili v splošnem Judje sumljivo prijazni ali vsaj hudo hladni pri kakem odporu. Znani rabi Wise je pred ameriškimi študenti rolnel zoper fašizem, pa niti besedice ne črhnil zoper ruski komunizem, ki je gola farza vsakega demokratizma. Kjer so res komunisti, prevladajo krivi nosovi, to se vidi celo pogostoma na fotografijah, ki kažejo — antifasiste. Ne bodo

vsil Judje komunisti, ampak kjer morejo nastopati, kakor pri nas, so komunisti močno judovski. Vsi Judje pa niso komunisti, to stoji. O Rusiji je znano, da so Judje stali v prvih vrstah. Zdaj radi molijo, in znani Izak Don Levi ne je opiral Jude vsaj glede Rusije in kazal na preganjanje, in Walter Duranthy, ki baje vse pojasni pri Rusiji, je zapisal: "Stalin je postrelil več Judov v dveh letih čistke, kakor je bilo postreljenih ves čas v Nemčiji". Bodimo pravični. Vsi Judje niso komunisti, to je bajka, natoleevanje, le sami so krivi, da je svet splošno o tem uverjen.

Tudi Italija jih precej prijema. Krivice nikomur. Tam je vrlo zanimiv pojav. Sila kole lomi, in mnogi Judje res ne vejo, kam naj se obrnejo. Ker se jim delajo očitne krivice, se morajo vsakemu smiliti. V Italiji pristopajo v katoliško cerkev. Težko bi bilo dognati, koliko gre pri tem za golo versko opredeljenje, katoliško versko resnico. Morda sila le privede tega in onega, da se vsaj pobriga, kje je resnica, in če tak prestopi in se drži katolicizma tudi v življenju, utegne na veka Boga hvaliti radi preganjanja. Vse pa ne bo tako. Morda ni izmišljeno, da se je dal kak Jud tudi prevečkrat krstiti radi — krstnega darila. Vse ne bo zlato, to kažejo navodila laških škofov na župnike, da morajo zelo previdno postopati. Tako ali tako.

Pojav je zanimiv v drugem oziru. Res čudna je usoda Judov. Francoski misele Maritain ni zastoj omenil nek "misterium sanguinis", skrivnost krvi. Ali niso Judje upili: "Njegova kri nad nas in naša ctroke?" Krščanstvo je bilo "Judom v pohujšanje", oficel. no judovstvo je katoličanstvu vedno nasprotovalo že od početka. Odkar se jim je odprla širša emancipacija, so stali v prvih vrstah vsakega liberalnega, veri nasprotnega gibanja, tako pri političnem liberalizmu najgrše vrste, marksizmu, socializmu, boljševizmu, komunizmu. Mnogokje so bili odločilni voditelji. V svoje roke so znali dobiti vse vplivno in katoličanstvu nasprotno svetovno časopisje. Odločilen je bil njih vpliv v raznih framažonskih ložah, protiverskih ustanovah. Nena ravni in opolzki tisk je bil njim molzna krava pri človeških strasteh. Morda ni res, da bi bili skušali dobiti ves svet pod svoj vpliv, ampak velik vpliv jim je pripadal. Hudo ponosno so nosili glave, kjer so se čutili varne. V času liberalizma v Avstriji so naravnost predržno pisali o cerkvi. Prav pri tem pogubnem vplivu na verske sloje se je porodil tudi pravi in opravičeni

antisemitizem, ki je mnogokje še danes ves na mestu. Edino le na tem pogubnem judovskem vplivu in gospodarski preponderanci sloni moj fajšmoštovski antisemitizem, ki dela preglavice celo komradom pri "Napreju", da so skoroda v skrbeh radi frdamanja moje antisemitske duše. In to v splošnem antikatališko judovstvo prihaja zdaj v katoliško cerkev, ali vsaj čuti, da najde tam zatočišče. Čudna pota.

Ravno vidim. Ni zametiti, da kakemu Judu zavre kri. Nemci ravnavo grdo, nečloveško. V Parizu se je dogodil političen umor. Radi enega Juda, ne morejo biti krivi drugi ali celo vsi Judje. Goshels je maršal brez vsake bitke ali zmage, najmanj korajžnega se mora pokazati, in tako je za zločin enega, in menda celo poljskega Juda, naložil vsem nemškimi Judom "vojno kontribucijo" samole za en biljon mark, zlatih seve, kar bi bilo pri nas \$400,000,000. Koliko so si Judje med Nemci pridobili, bi se težko dognalo, ampak taka vsota in tak povod presega vsako dosedanje mišljenje na svetu. Kaj boš? Nek ki pravijo, da so blagajne hudod prazne, menda tudi želonci. Svaka sila do vremena, tu di Judje pri tem pregovoru niso izvzeti. Vpliv na škodo nemškega naroda se lahko paralizira na drug, najmanj človeški način. Morda so bili Judje le pravznetni, ko so korekali na čelu hvalisanega liberalizma in s tem mnogokaj zagršili nad Nemci, ampak sila, ki se jim zdaj dela, bo prav gotovo našla tudi svoje "vreme", kakor ga je še vsaka, in naj je sila nad kakim Judom ali ciganom.

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Bla znikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasijo številni lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga. Vsak komad stane s poštino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEČ
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Slovenske Božične razglednice

si naročite lahko od naše Knjigarne:

- NAVADNE DOPISNICE (karte), ducat 40c
- TRI DOPISNICE 10c
- RAZGLEDNICE (Folders) manjše oblike s kuvertami, zelo lepe, ducat 60c
- POL DUCATA 35c
- RAZGLEDNICE (Folders) večje oblike s kuvertami, zelo krasne, ducat 80c
- POL DUCATA 45c

Naročila sprejemamo samo do 16. DECEMBRA ali dokler zaloga traja.

K naročilom je pridjati potreben znesek, v znakah ali Money Order.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. -:- Chicago, Illinois

Tiskarna
Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.
Poskusite in prepričajte se!